У 2012 році в усіх областях нашої держави було організовано систему регіональних центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, які надавали і успішно продовжують надавати відповідну допомогу в кримінальних справах.

З 01 липня 2015 року шляхом створення місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги держава забезпечила доступ осіб до гарантованої Конституцією правової допомоги ще й у цивільних та адміністративних справах.

Місто Харків також не є виключенням. Тут було відкрито три місцеві центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги, які, завдяки якісному підбору працівників, ефективно впроваджують позитивну практику надання правової допомоги громадянам у різних галузях права.

До того ж слід зазначити, що на реалізацію потреб у правовій допомозі, особливо, що стосується соціального захисту учасників АТО, з відкриттям місцевих центрів держава забезпечила надання безоплатної вторинної правової допомоги ветеранам війни та особам, на яких поширюється дія закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (учасники бойових дій, інваліди та учасники війни), а також особам, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною.

Калашник Катерина Олександрівна

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ОБОРОНИ

Питання оборони держави повсякчас та за всіх форм державного правління були і залишаються актуальними, тому функція держави з оборони країни від зовнішнього нападу становить важливий напрям діяльності. Історія підтверджує, що на всіх етапах розвитку державно-організованого суспільства існувала об'єктивна необхідність захисту від зовнішніх агресорів свободи та незалежності країни, її суверенітету та територіальної цілісності [1].

В адміністративно-правовій теорії та практиці державного управління до сфери адміністративно-політичної діяльності належать такі сфери, як: оборона та національна безпека. Органи управління (виконавчої влади) цих сфер є складовою частиною системи органів виконавчої влади й активно здійснюють функції держави. Особливе місце в цій системі посідають оборона та органи, що здійснюють управління нею [2].

Оборона України – система політичних, економічних, соціальних, воєнних, наукових, науково-технічних, інформаційних, правових, організаційних, інших заходів держави щодо підготовки до збройного захисту та її захист у разі збройної агресії або збройного конфлікту.

Метою оборони є створення необхідних умов для запобігання воєнному нападу й збройної відсічі можливій агресії в будь-який час і за будь-яких обставин.

Державне управління в сфері оборони – воєнне управління, полягає у цілеспрямованих діях Президента України, Уряду України та інших органів державного управління щодо розбудови та удосконалення вишколу Воєнної організації держави, оперативному облаштуванні території країни, в забезпеченні озброєнням, військовою і спеціальною технікою, матеріальними ресурсами, а також у керівництві діяльністю Збройних сил України та інших військових формувань під час виконання ними поставлених завдань[3].

Важливі функції у сфері оборони покладено на Президента України – гаранта державного суверенітету й територіальної цілісності держави. Президент призначає на посади та звільняє з посад вище командування Збройних Сил України, інших військових формувань, здійснює керівництво та приймає рішення в сфері оборони держави, що надалі затверджуються законодавчим органом.

Оборона України базується на готовності Збройних Сил України, економіки, населення, території до оборони і будується відповідно до воєнної доктрини держави [4].

Воєнна доктрина України є складовою частиною концепції національної безпеки і становить сукупність основоположних настанов і принципів щодо організації та забезпечення безпеки особи, народу і держави шляхом політичних, дипломатичних, економічних та воєнних заходів. Вона визначається принципом оборонної достатності в будівництві Збройних Сил України і ґрунтується на тому, що Україна:

• не визнає війну як засіб розв'язання міжнародних проблем;

прагне до нейтралітету й дотримання неядерних принципів (не приймати, не виробляти і не набувати ядерної зброї);

• не має територіальних претензій до жодної держави і не бачить у жодному народові образ ворога;

• ніколи першою не розпочне бойових дій проти будь-якої країни, якщо не стане сама об'єктом агресії. [5, с. 371–374]

На основі Воєнної доктрини розробляються концепції будівництва видів збройних сил, родів військ, інших військових формувань України і конкретні програми їх реалізації.

Організація оборони України включає:

1. Формування воєнної політики держави та воєнної доктрини.

2. Розвиток воєнної науки.

3. Прогнозування та оцінку воєнної загрози чи загрози воєнного нападу.

4. Здійснення на міжнародній арені відповідних заходів щодо запобігання агресії.

5. Охорону державних кордонів.

6. Підготовку, розвиток, формування структури і забезпечення необхідної чисельності Збройних Сил України, підтримання їх боєздатності, бойової та мобілізаційної готовності до оборони України.

7. Вироблення і проведення військово-технічної політики та забезпечення Збройних Сил України озброєнням, військовою технікою, продовольством, речовим майном та іншими матеріальними ресурсами у повному обсязі.

8. Мобілізаційну підготовку народного господарства, державних органів і систем управління до дій в умовах воєнного стану.

9. Підготовку населення і території країни до оборони. Закон «Про оборону України» дає визначення правових режимів «стан війни», «воєнний час», «воєнний стан», а також понять «мобілізація» та «демобілізація».

Стан війни, згідно п. 9 ст. 85 Конституції України оголошується Верховною Радою Україні за поданням Президента України, у разі воєнного нападу (агресії) на Україну. Стан війни також оголошується при необхідності виконання міжнародних договорів по спільній обороні від агресії і відміняється після укладення мирної угоди з протилежною воюючою стороною.

З оголошенням стану війни або воєнного стану оголошується загальна або часткова мобілізація. Мобілізація є загальнодержавним заходом, що має забезпечити планомірне розгортання Збройних Сил України та інших військ, переведення народного господарства з мирного на воєнний стан. [5, с. 374]

Під час проведення мобілізації може бути встановлений військово-транспортний обов'язок. Він встановлюється з метою забезпечення потреб Збройних Сил України, інших військових формувань на період мобілізації та у воєнний час транспортними засобами і поширюється на центральні та місцеві органи виконавчої влади, інші державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи і організації і т. д.

Загальне керівництво у сфері мобілізаційної підготовки і мобілізації держави здійснюється Президентом України; організаційне керівництво мобілізаційною підготовкою і мобілізацією в Україні – Кабінетом Міністрів України; координація діяльності органів виконавчої влади з питань мобілізаційної підготовки та мобілізації здійснюється Радою національної безпеки і оборони України. [6, с.297]

Література:

1. Стукалін Т. Суть та особливості державного управління у сфері оборони// Збірник наукових праць. – 2013, Випуск №36. – с. 112–117

2. Адміністративне право України… – 544 с.

3. Кокошин А. А. Стратегическое управление: Теория, исторический опыт, сравнительный анализ, задачи для России [Текст] / А. А. Кокошин. – М. : Московский государственный институт международных отношений ; «Российская политическая энциклопедия», 2003. – 528 с.

4. Про оборону України : Закон України // Законодавство України з питань військової сфери [Текст] : зб. закон. та інш. норм.-прав. акт. – К. : Азимут-Україна,2003. – с. 58–71.

5. Колпаков В. К., Кузьменко О. В. К61 Адміністративне право України: Підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 544 с \

6. Нікіфоров В. Ю. Правові засади проведення мобілізації в умовах дії режиму надзвичайного стану / В. Ю. Нікіфоров // Форум права. – 2009, №2. – с. 296–300 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2009–2/09nvurnc.pdf